

Fakta

Mentanarvirðisløn Landsins hevur verið latin síðani 1998. Talan er um tvær høvuðsvirðislønir, sum verða latnar hvørt ár, tó eru nøkur undantøk, har virðislønir ikki eru latnar. Mentanarvirðisløn landsins er á 150 000 krónur, heiðursgáva landsins er á 75.000 krónur. Av og á verður ein triðja virðisløn latin, hon kann vera til ungt listafólk ella til onkran annan serligan bólk av listarfólki og er á 50 000 kr. Mentanarvirðisløn landsins verður givin sambært grein 8 í áðurnevndu lóg, greinin ljóðar soleiðis: § 8. Landsstýrismaðurin veitir eftir tilmæli frá nevndini heiðursgávu, nevnd Mentanarvirðisløn Landsins, at heiðra føroyskt mentafólk sum tókk fyri útint listarligt avrik. Stk. 2. Bert listarlig eyðkenni kunnu galda sum metingarstøði fyri arbeiðið hjá nevndini. Til tess at kunna fáa Mentanarvirðisløn Landsins skal virðislønarevnið hava skapað listaverk á høgum støði

Tað stilla og eksplosiva er spennandi. Eg eri fasinerað yvir, hvussu tað stilla kann vibrera, og hvussu tað abstrakta fær frið í kaosinum. Tað sum er í miðjuni áhugar meg ikki

Hesi listafólk/mentafólk hava higartil fingið Mentanarvirðisløn landsins:

2017 – Barbara í Gongini
2016 – Rúni Brattaberg
2015 – Annika Hoydal
2014 – Tórbjørn Olsen
2013 – Tróndur Patursson
2012 – Tóroddur Poulsen
2011 – Jóanes Nielsen

2010 – Sunleif Rasmussen
2009 – Kári Leivsson (Kári P.)
2008 – Ebba Hentze
2006 – Zacharias Heinesen
2005 – Tita Vinther
2004 – Ongin virðisløn latin
2003 – Hanus Kamban

2002 – Gunnar Hoydal
2001 – Eyðun Johannessen
2000 – Ingálvar av Reyni
1999 – Jens Pauli Heinesen
1998 – Regin Dahl

Tað eru tey nærverandi evnini, so sum mosi, bassalt og lendi, sum er umráðandi fyri Barbaru. Hóast rákini koma og fara, so eru tað hesi nærverandi evnini, sum avgera, hvussu tú umsetir rákini. Klæðir, sum hjá Barbara í Gongini sniðgevvur, vórðu í 80unum kallaði intellektelli mótin, og í dag verður tað kallað avant garde.

–Tað snýr seg um, at plaggið er í andstöðu og kann nýtast til ymisk endamál. Hugburðurin er, at klæðir kunnu nakað annað enn at bert at vera praktisk pløgg, sigur hon.

Tað er eyðsæð, at Barbara hevur eina listarliga hugsjón og tilgongd í skapanini av pløggnum. Sjálv sigur hon, at øll kollektiónin ikki er soleiðis, og at tørvur eisini er á at hava og skapa tey rólugu pløggini.

–Tað stilla og eksplosiva er spennandi. Eg eri fasinerað yvir, hvussu tað stilla kann vibrera, og hvussu tað abstrakta fær frið í kaosinum. Tað sum er í miðjuni áhugar meg ikki, sigur Barbara í Gongini.

–Eg hugsi um luktin av haga-

num, ullini og mosanum í Føroyum, sigur hon.

Barbara hevur búð longri í Keyppannahavn enn í Føroyum, og hon greiðir frá, at innast inni í kjarnini er hon føroyingur, og tað differenserar hana onkursvegna. Og hon kennir seg eisini heima í Danmark og sum dana.

–Tað er ein framhjárættur, og eg eri varug við munin og hvussu ríka eg kenni meg av tí sama, sigur hon.

Tað eru líkleiki millum mentanirnar, og tó er tað als ikki tað sama, greiðir hon frá og tekur málið sum dømi.

–Føroyskt hevur utviklað seg so fantastiska flott, tí føroyingar leita aftureftir, tá nýggj orð skulu smíðast. Meir tað luktar av mosa og timbri, meir sofistikerað er tað. Danir gera tað øvuta og brúka meir altjóða heiti. Bæði eru háfloygd, men hetta eru mótsetingar. Soleiðis kann man draga parallellir, sigur hon.

–Samleiki er ein spennandi

spurningur. Tað er nakað, ið ein velur at síggja og viðurkenna og siga ja til. Føroyar hevur altíð verið ein partur av mær. Eg eri grundstoypt í Føroyum, og so trekki eg uppá tað ráorkuna, leggur hon afturat.

Vil hava stundir

Spurd hvønn veg brandið fer at flyta seg í framtíðini, sigur hon, at hon ikki veit. Hon kundi hugsað sær onkra broyting, men enn hevur hon onga klára vísið um, hvussu tað verður.

–Eg sakni at sita meir við produktinum og fara meir í djúpdina. Hetta, sum eg hevði góðar stundir til, tá vit byrjaðu við merkinum. Nú er ein ógvusligur fartur á, og eg kundi gott hugsað mær at steðga tíðini, sitið og grunda og skapa uttan larm runda um meg, sigur hon.

–Tað handlar um at geva produktinum tíð. Eg skyldi mær sjálvari og avtakarinum at fara djúpari inn í stoffið, leggur hon afturat.

Hon greiðir frá, at tað er torført at broyta, meðan leikur stendur á, men hon heldur, at brandið er búgvið til tað nú.

Mentanarvirðisløn Landsins

Mikukvöldið fekk Barbara í Gongini handað Mentanarvirðisløn Landsins frá Føroya Landsstýri, sum er 150.000 krónur, og hon greiðir frá, at hon kennir seg bæði rørd og eyðmjúka.

Hon var júst heimkomin úr India, har hon saman við familju síni hevði verið til jarðarferð hjá pápa sínum, tá Rigmor Dam, landsstýrskvinnan í mentamállum, ringdi til hennara. Barbara sat á einum fundi, tá telefonin ringdi, so hon legði hornið á. Hon ringir síðani aftur, tí hon væntar, at hon skal heim at orna okkurt praktiskt.

– Tá eg tosi við Rigmor Dam, og hon sigur mær, hví hon hevur ringt, fái eg ein hvøkk, og fari at lippa. Hetta havi eg ikki væntað, sigur hon um heiðurin.

–Hon er gløgg og listaliga gávað. Hon hevur ment eina burðardygg, norðurlenska og avbjóðandi vøru, sum er høgt í metum um allan heim. Við íblástri úr føroysku náttúruni gongur hon á odda innan burðardygg klæðnavinnu, segði Rigmor Dam millum annað í røðu síni.

–Eg eri rørd og eyðmjúk. Tað er ein stórir heiður at fáa. Eg eri glað um, at tað sum eg geri verður sæð og virðismett. Tað er ómetaliga stórt og flott, at man eisini í virðir okkara vinnu. Eg kenni tað sum ein sigur fyri yrki, og tað er serliga stórt, at heiðurin kemur úr Føroyum, sigur Barbara í Gongini.

–Eitt slíkt herðaklapp hevur hevur nógv at siga. Ein møtir ofta nógvum mótgangi, tá ein brýtur úr konformum, og tað er kanska tí, at eg havi fingið heiðurin. Eg havi víst, at tingini kunnu hava eina aðra djúpd, og at tað er líkamikið um djúpdin er í einum málningi, standmynd ella í plaggi, sigur hon.